Liberecký kraj

Staré tisky z hejnického kláštera se stěhují do liberecké knihovny

13. 09. 2022 10:39

Část knihovny františkánského kláštera, který v letech 1692 až 1950 působil v Hejnicích, převzala do úschovy Krajská vědecká knihovna v Liberci. Knihovna obsahuje 1.200 svazků, z toho 489 titulů je nyní uschováno v liberecké knihovně. Převzetí dalších svazků proběhne v následující fázi.

Stěhování probíhá na základě dohody mezi Provincií řádu františkánů a Krajskou vědeckou knihovnou v Liberci o úschově knihovního fondu hejnické klášterní knihovny. *„Provincie bratří františkánů se rozhodla svěřit svůj historický fond hejnického kláštera do rukou Krajské vědecké knihovny v Liberci. Tyto knihy se v Praze ocitly spíše souběhem okolností a bratři františkáni se je, podobně jako u dalších fondů, snaží umístit v jejich původní lokaci. Celá akce by se dala vystihnout sloganem: Vraťme knihy domů. Vzhledem k tomu, že prostor původní knihovny hejnického kláštera již není k umístění historických svazků vyhovující, bylo třeba najít jiného příjemce v regionu. V Krajské vědecké knihovně pak františkáni našli ideálního partnera, který je pro správu a uložení historického fondu knih vybaven jak personálně, tak technicky, přičemž může garantovat kvalitní uchovávání dlouhodobě a navíc je schopen svazky zpřístupnit badatelské veřejnosti,“* vysvětluje Bonaventura Ondřej Čapek, poradce představeného řádu františkánů v ČR a delegát pro historické fondy.

Vznik a původ knihovny je úzce spojen s františkánským klášterem v Hejnicích, který vznikl v 90. letech 17. století při poutním kostele Navštívení Panny Marie. Počátky knihovny sahají do roku 1692, kdy vznikl první knihovní katalog. Knihovna v počátku obsahovala 400 svazků, ale během let a století se rozrostla na 4500 svazků v roce 1950. *„Velmi si vážím důvěry, kterou dostala od Provincie bratří Františkánů naše Krajská vědecká knihovna. Staletí budovaná knihovna významně obohatí naše knihovní fondy,“* říká Květa Vinklátová, náměstkyně pro kulturu, památkovou péči a cestovní ruch Libereckého kraje.

V průběhu dějin klášterní knihovnu postihly dvě katastrofy. V roce 1761 došlo k požáru kláštera, který z velké části zničil i fond knihovny. Nejhorší katastrofou však byl rok 1950, kdy v rámci

tzv. Akce „K“ komunistická moc přepadla kláštery a následně zlikvidovala v tehdejším Československu řeholní život. Fond knihovny byl nejprve nešetrně roztříděn a značná část byla poslána do stoupy papírny ve Ferdinandově. Zbytek fondu byl následně převezen do klášterní budovy v Obořišti ve středních Čechách, odkud po dalším neodborném třídění putoval do nově vzniklého Památníku národního písemnictví, sídlícího v prostorách Strahovského kláštera.

V roce 1990 bylo torzo knihovny v počtu 1 200 svazků vráceno obnovené Provincii řádu františkánů. Následně byla knihovna přestěhována do sídla provincie v klášteře u chrámu Panny Marie Sněžné na Jungmannově náměstí v Praze. V letošním roce se bratři františkáni obrátili na libereckou knihovnu s nabídkou možnosti deponovat fond hejnické klášterní knihovny v Liberci. Důvodem je idea, že knihovna od samého svého počátku patří do libereckého regionu a její vznik a vývoj je s tímto regionem úzce propojen. Krajská vědecká knihovna v Liberci nabídku přijala a v letošním roce zahájila stěhování fondu. V průběhu měsíců března až června proběhlo předání prvního souboru knih v celkovém rozsahu 489 titulů. V budoucnu se počítá s postupným předáním i zbývajících svazků.

„Nabídku jsme bez váhání přijali. Vnímáme ji jako další způsob, jak přispět k rozvoji zájmu o regionální historii, což je jeden z důležitých úkolů krajské knihovny. Po zpracování bude knihovní fond dostupný též badatelům z řad studentů a odborníků, kteří si budou moci dokumenty objednat do našich studoven,“ doplňuje Dana Petrýdesová, ředitelka liberecké knihovny.

Knihovna se především skládá z paleotypů (knihy vytištěné v letech 1500 až 1550) a starých tisků (knihy vytištěné v letech 1551 až 1800). Tematicky převládají díla teologická. Dále je možné ve fondu nalézt i knihy právnické a historické.

TZ: Krajská vědecká knihovna